

Simon Miklós kiállítása

Különös társaság verődik össze péntekenként a Képzőművészeti Alap kollektív műtermének előcsarnokában, a Tábor utcában. Jónéhány hónapja összejárogat ez a fiatal művészekből verbuválódott csoport; legutóbb már két-három hétig tartó, kamarajellegű kiállításokkal bővült a program. S valóban, ha 16–20 képet akaszt ki egy-egy „tag” a falra, könnyebben rajzanak a gondolatok, forróbb atmoszférává lesz a spontán összejövetel, nő a vitakédv...

Tulajdonképp spontán összejárogatásról van szó, nincs „tagsági könyv” és hasonló külső „dokumentuma” a csoporthoz való tartozásnak, csak közös alkotómunka van, s a művek fölötti viták kovacsolják együvé Dér Istvánkat.

Legutóbb Simon Miklós képeit láthatták az előcsarnok falán az idevetett tárlatlátogatók. Hadd tegyem hozzá rögtön: milyen kár, hogy nem vertek nagyobb hírt ennek a tárlatnak! Nem, mintha a képzőművészeti önkifejezés csúcsaig jutott, abszolút értelemszerűen érett műalkotásokról lenne szó. A fiatal, 28 esztendő művész egyelőre csupán keresi saját, leggyénibb hangját — de, hogy nagyon tehetségesen, komoly reményekre jogosítónan keresi, ebben nem csupán a szigorú szemmel itélő, ifjú társak, hanem a közös műterm tapasztalt „öregai” is megegyeznek.

Pedig az önműveléshez, a mesterségi fejlődéshez úgy kell összelopkodnia az időt mindmáig — ennek a nem közönséges göröngyökben bővelkedő életutat megjárta, halkszavú, szerény, ám elszánt szemű fiatalembernek. Hiszen mindmáig egy mérlegkészítő ktsz. műrészeként dolgozik, állandóan úton van, az ország, s a megye számos városában, községében nap mint nap megfordul, hogy megjavítsa a tönkrement mérlegeket. A géplakatosságot a Wilhelm Pickről elnevezett győri vagon- és gépgyárban sajátította el, előzően pedig, mint félárva fiú, a Szőregi út mentén levő Ifjú Gárda otthon lakója volt.

Ott kaptam az első jelentős biztatást az igazgatómtól: Czínke Ferenc, Derkovics-ösztöndíjas festőművészől — mondja elgondolkodva. — Czínke Ferenchez mindmáig szoros barátság fűz, grafikai készségem fejlesztésében sokat köszönhetek neki.

Erős akaratára, szívósságára jellemző, hogy 13 éves korában hetekenként háromszor 6 kilométert gyalogolt oda-vissza, csak hogy a Vlastics Károly vezette Képző-

művészeti Körbe járhasson — tanulni. Később a Vasutas Képzőművész Szakkör tagja lett, s 1964-ben megkezdte nemzetközi sikert aratott: két képével szerepeltett egy párizsi Nemzetközi Kiállításon, s itt „Új hid” című képét az 1. díjjal, „Udvarban” című alkotását pedig III. díjjal jutalmazták. A szegedi képzőművészek Tavaszi Tárlatára is elfogadta a zsűri a Kikötő című festményét.

Jelenlegi, kamarajellegű kiállításán 16 műve szerepel. Láthatóan sokat tanult a konstruktív irányzat képviselőitől — különösen, ami a képszerkesztést s a vonalak ritmusának érvényesítését illeti — legújabb alkotásait azonban már inkább az expresszivitás jellemzi, a gondolatok szuggesztivitása, s kifejezésre juttatása. Képei — modern hangvételűek, ám közérthetőek, a mai fiatalok intellektualizmusát rokonszenves elmélyültséggel érzékeltetik. Alkotójuk bizonyára be fogja váltani a hozzá fűzött reményeket...

Dér Endre

Véget ért az izotóptanfolyam

A József Attila Tudományegyetem központi izotóp laboratóriumában szerdán véget ért a háromhetes izotóptanfolyam, amelyet mezőgazdasági kutatóintézeti, illetve üzemi szakemberek továbbképzésére rendeztek. A Művelődésügyi Minisztérium, illetve az Országos Atomenergia Bizottság kívánságára így a szegedi egyetem is hozzájárul az atomenergia békés alkalmazását szolgáló feladatok megvalósításához.

A radioaktív izotópok egyre szélesebb körű alkalmazása ugyanis olyan sok szakembert igényel már, hogy kiképzésükhöz a Budapesti Műszaki Egyetem keretei műszaki bizonyultak. Szegeden most harminc technikus számára tartottak elméleti és gyakorlati órákat. Ez utóbbiakon rendelkezésükre álltak a laboratórium modern, nukleáris műszerei, sugárzásmérő berendezései.

A tanfolyam hallgatói az Országos Atomenergia Bizottság által kijelölt vizgabizottság előtt adnak majd számot a tanultakról, s az eredménytől függően oklevelet kapnak.

Negyedmillió töprengés

A szükség törvényt bont, igaz, de törvényt is terem. Különösen áll ez az újítókra, s köztük is igen erősen Király Károlyra, akinek belső törvénye az új keresés.

Szikár, elevenarcú ember. Elénk taglejtésekkel kíséri szavait, s e szavak nyomán szinte magam előtt látom az elmondottakat. Mindenki számára letelt a munkaidő, neki nem. Otthon is műszaki talányok és megoldások zsongnak a fejében. S hiába zsörtölődik a feleség, a szoba mindinkább egy műhely vagy egy elektrotechnikai laboratórium benyomását kelti.

Mert az elektrotechnika és az elektronika problémái különösen érdeklik a töprengő férfit. A munkájából támadt otthoni széjjelenség már kevésbé. Föl se veszi, ha egy-egy gondolat végigkötésére rámeleg az éjszaka vagy a vasárnap. Nem tud nyugodni a technika ihletétől. Nyugalansága csak akkor múlik, mikor már fölmutat-

hatja az eredményt. De akkor se végleg, mert jön az újabb kérdőjel — kérdőjelek pedig mindig vannak a kábelgyárban —, s ő megint érzi a válaszadás kötelességét.

A gyáralapító törzsgárdához tartozik, a kiváló újító jelvény bronzfokozatának tulajdonosa. Ő is segít nevelni és növelni, erőssé, sokra-képessé tenni az üzemet. A termelés latjában sokat, hozzávetőleg negyedmilliót nyom az a sor újítás, amelyet az üzembeli, az otthoni „agy-ostromiások” eredményeztek.

— A sokból a legfontosabbak?

— Egyik — én villamos szikrák kislyukfűrógépnek kereszteltem el — a szikraforgácsológépek egyik fajtája. Nagy szükség volt rá annak idején, hát megpróbáltam elkészíteni.

A kábelben akkor, 1962-ben a szigetelőgép tuskái körül érdődött legjobban a termelés „fájsz”-a. Nyolc órát se dolgoztak, máris elkoptak az edzett acél tuskák, s készítésük rengeteg forgácsológépmunkát kívánt.

Akkor is otthon kezdtem a kísérletekhez, ott is született meg a modell. Segítségével a keményfém tuskák életét egy teljes hónapra sikerült hosszabbítani. Mikor aztán benn a gyárban hozzáláttak a gép megkonstruálásához, otthon az én kis gépem már dolgozott ott is, gyártotta az erős tuskákat, hogy egy nap késedelem se legyen.

A másik nevezetesebb készülő, az elektronikus szakadásjelző is a szükséglet

szülötte. Régen különböző számításokkal próbálták meghatározni, hol szakadtak el a vékonyabb vagy alumínium vezetékek a gyártási művelet során. A szigetelőanyag mindent takart, s a számítások sok hibával, a tévedések tetemes selejtét jártak. Az új berendezés most centiméteres pontossággal „rámutat” a szakadás helyére. S nem igényel különösebb szaktudást sem, egy betanított munkás dolgozik rajta, nagy örömmel és ez Király Károlynak is nagy öröme. Már csak azért is, mert bizonyíthatja vele: nem igaz az a vélemény, hogy a munkások idegenkednek az újítól. Ha látják benne a „rációt”, megszeretik, ahogyan ez a munkás is élvezi, hogy ő a hibákat olyan könnyen és egyszerűen felfedezi a készülék segítségével.

— És most mi nyugtalanítja?

— Egy speciális szigetelőmérő kellene nekünk. Nem gyártja a magyar műszeripar. Külföldről is meg lehetne hoztatni, de én hazai alkatrészekkel akarom elérni azt az érzékenységet, precizitást, amit az importműszer „tud”.

— És hogyan áll jelenleg a megvalósítás?

— Most nincs rá elég időm, de majd az ünnepeken szakítok. Ha nem lesz sok vendég, nyugodtan lehet „pepecselni”.

Más karácsony előtt készítek ajándékot, ő, Király Károly meg éppen az ünnepek alatt. Ajándékot a gyárnak, „valutamentést” a népgazdaságnak. Sok sikert hozzá!

S. M.

Eldugult víznyelők

Szegeden a fő- és mellékutakban mintegy 3 ezer víznyelő aknát tart számon a Szegedi Víz- és Csatornaművek Vállalat. Az esővíz és hóé ezek az aknákon fut le a Tiszába. Sajnos, ez a lefutás olykor nem zavartalan, mert a víznyelő aknáknak elszaposodnak, eldugulnak, s az utcákon megáll a víz. A víz- és csatornaművek korszerű iszapszippantó kocsival adott esetben a víznyelők dugulását gyorsan megszünteti. A három ezer víznyelő szám szerint is sok, különösen akkor, amikor egymás után sűrűn is jeleznek dugulásokat. Mi ennek az oka?

Nem a természetes eliszaposodásról van itt szó — mondja Újvári József, a Víz- és Csatornaművek Vállalat termeltetési osztályának vezetője. — Megfigyeltük már, hogy egyes utcákon az utcaseprők a víznyelőkbe söprik a szemetet.

Újvári József ösztönző megoldást is javasol a víznyelők eldugulásának megszüntetésére. A két vállalat, a víz- és csatornaművek, valamint a városgazdálkodási vállalat közös megoldással érdekelt lehetné az utcaseprőket abban, hogy a víznyelők ne duguljanak el idő előtt.

Egy régi primadonna halálára

A nevét nem közölték a Színházhoz került. Nemso-lapok gyászkeretben, halálhíre nem döbentette meg a mai idők színházzáró közönséget, mert hiszen nem is ismerték. Akik tudnak róla, akik emlékeznek még a negyven-valahány év előtti ünnepektől szegedi primadonnára, Viola Margit-ra, akit abban az időben az ország egyik legtehetségesebb és legünnepeltebb primadonnájának ismertek el, bizonyára megdöbbenett tragikus halálhíre.

1916-ban került Szegedre a tehetséges kis fiatal győri szüret, aki a Legénybúcsúban mutatkozott be a szegedi közönségnek. Több sikeres alakítása után „az Erdészlány” főszerepében maradó sikert ért el. Később elkerült Szegedről, hogy három év múlva már mint befutott primadonna arassa tovább sikereit a Csárdáskirálynő, Lotti ezredesi, Ezüst szíri, Arany-madár, Fi-fi, Cigányprimás, Hamburgi menyasszony, a Három grácia és a Bajader főszerepeiben, melyekben végleg meghódította a város közönségét. Három év után Miskolcra szerződött, s onnan Pestre, a Király

Jenő István

Több mint 100 alapszervezet, 10 ezer aktivista

Újjáalakítják a Vöröskereszt alapszervezeteinek vezetőségét

Szegeden a Vöröskeresztnek 113 alapszervezete van. Ebből 70 üzemi, a többi területi. Több mint 10 ezer ember dolgozik társadalmi munkában az alapszervezetekben. A széles körű aktivizálással az alapszervezetek valósággal átfogják a várost, s lényeges szerepet vállaltak a közegészségügyi problémák megoldásában, az egészségügyi felvilágosításban. Az alapszervezetek jelenlegi vezetőségét két évvel ezelőtt választották, s napjainkban ismét újjáalakításuk zajlik le március 31-ig.

Szinte valamennyi alapszervezetünkre jellemző a jó munka — mondotta Krekusa István, a Vöröskereszt Szeged városi titkára. — Az újjáalakítás azért is szükséges, mert számos alapszervezetünkben több vezetőségi tag azóta máshol, új munkaterületet kapott, a csonka vezetőségeket tehát ki kell egészíteni. Számos alapszervezetünkben

10–15 éves munka fűződik egy-egy emberhez. Például a MÁV igazgatóságnál Takács Mihályné, a szegedi kendergyárban Bohata Józsefné, a DELROST-nál Erdélyi Józsefné, a falemezgyárban Ruszt Pálné, a szálamagyárban Flórián Lajosné, a Gyógyszertár Vállalatnál Fekete Vilmosné, a gyufagyárban Benkő Lajosné, az Állami Áruházban Patkós Margit dolgozik hosszú esztendő óta a Vöröskeresztben. Ő a neveket sorolhatnánk még tovább annak bizonyítására, hogy valamilyen alapszervezetünkben lelkesen és hozzáértéssel dol-

goznak a társadalom érdekében.

A Vöröskeresztben dolgozó vezetőségi tagok és aktivisták ott vannak munkájukkal, ha a város tisztaságáról van szó, a különböző egészségügyi tanfolyamok szervezésénél, a veradók szolgálatban, az üzemi, az ifjúsági, az iskolai Vöröskereszt-munkában, az idősök gondozásában és a családve-delemben, az alkoholizmus elleni bízottság munkájában. Mindenütt megbecsülik őket, hiszen az egészségvédelemben fontos orszolgálatot teljesítenek a város és lakosai érdekében.

Szimfonikus sztrájk

A Birmingham-i 80 tagú Szimfonikus Zenekar Beethoven Eroica szimfóniájának előadása helyett — kártyázással töltötte az estét!

A muzikusok kijelentették, hogy „leveszik a hangszereket”, mit sem törődve azzal, hogy a hangversenyt a rádió és a televízió is közvetítette volna egész Angliában.

A konfliktust az váltotta ki, hogy Wilfred Pook első hegedűst a második hegedűsökhöz akarták sorolni, holott 12 esztendeje az első hegedűk pultjánál muzsikált.